

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра теоретичної і прикладної економіки

ПРОГРАМА

кваліфікаційного екзамену зі спеціальності

«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
галузі знань	07 Управління та адміністрування
Кваліфікація	Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

*Розроблено та затверджено на засіданні
кафедри теоретичної і прикладної економіки*

Протокол №5 від 05.12.2019 р.

*Розглянуто та затверджено на засіданні
Вченої ради економічного факультету ДВНЗ
«Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника*

Протокол № 11 від 24.12.2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестація здобувачів вищої освіти – випускників за освітнім рівнем бакалавр здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (наказ МОН України № 1243 від 13.11.18 р.) та освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня загальнопрофесійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним сьомим рівнем національної рамки кваліфікацій і освітньо-професійними програмами підготовки фахівців за спеціальністю.

Для проведення атестації випускників за освітнім рівнем бакалавра на економічному факультеті створюються Екзаменаційна комісія. Строк повноважень Екзаменаційної комісії становить один календарний рік. Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю Екзаменаційної комісії здійснює ректор Університету.

Функціями та завданнями Екзаменаційної комісії є:

- комплексна перевірка й оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня вимогам стандартів вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальним планам і програмам підготовки;
- прийняття рішення про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачу диплома (звичайного зразка чи з відзнакою);
- розробка пропозицій щодо поліпшення якості підготовки фахівців з відповідної спеціальності (напряму підготовки);
- вирішення питань про надання рекомендацій випускникам щодо впровадження та публікації результатів наукових досліджень.

Види атестації випускників всіх освітніх рівнів з спеціальності

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність відповідає державному стандарту вищої освіти, але кількість видів атестації не повинна перевищувати двох.

Атестація випускників спеціальності 706 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність за освітнім рівнем бакалавра здійснюється у формі:

кваліфікаційного екзамену зі спеціальності

та захисту кваліфікаційної роботи.

Перелік професійно-орієнтованих дисциплін, з яких формується програма комплексного екзамену зі спеціальності Підприємництво, торгівля та біржова діяльність включає: «Підприємницька діяльність», «Торговельна діяльність», «Біржова діяльність».

Комплексний екзамен зі спеціальності Підприємництво, торгівля та біржова діяльність проводиться у письмовій формі з усною відповіддю перед екзаменаційною комісією. Структура білета включає 4 завдання.

Екзаменаційна комісія створюється у складі голови і членів комісії та діє впродовж календарного року. Кількісний склад не може перевищувати чотирьох осіб. В окремих випадках (при створенні спільної комісії для споріднених спеціальностей, прийому в комісії комплексного державного екзамену з кількох фундаментальних, професійних дисциплін тощо) кількість членів комісії може бути збільшена до шести осіб.

До складу Екзаменаційної комісії додатково можуть входити делеговані, відповідно до укладених угод про співпрацю, представники роботодавців та їх об'єднань.

Екзаменаційна комісія працює у строки, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік.

Складання комплексного екзамену зі спеціальності проводиться, як правило, в приміщеннях Університету.

У випадку неявки студента на засідання Екзаменаційної комісії з поважних причин, підтверджених відповідними документами, і перенесенням, за рішенням Голови комісії, екзамену або захисту випускної

кваліфікаційної роботи на більш пізній термін, графік роботи Екзаменаційної комісії може бути подовжений, але пізніше, ніж до 30 червня включно поточного навчального року.

Оцінювання результатів складання комплексного екзамену зі спеціальності здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою оцінювання знань. Виконання всіх екзаменаційних завдань з комплексного державного екзамену є обов'язковим. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за комплексний екзамен зі спеціальності в цілому. Оцінки комплексного екзамену зі спеціальності виставляє кожен член комісії. Підсумкова оцінка комплексного державного екзамену визначається як середня з позитивних оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань (якщо інше не визначене програмою державного екзамену).

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні кваліфікаційного екзамену зі спеціальності, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови Екзаменаційної комісії є вирішальним.

Повторне складання (перескладання) комплексного екзамену зі спеціальності з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Якщо відповідь студента на комплексному екзамені зі спеціальності не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів). У випадку, якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання екзаменів у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання. Якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії з поважної причини, що підтверджується

відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання комплексного екзамену зі спеціальності під час роботи Екзаменаційної комісії.

Студент, який отримав незадовільну оцінку при складанні комплексного екзамену зі спеціальності відраховується з Університету. Йому видається академічна довідка встановленого зразка. Студенти, які не склали комплексного екзамену зі спеціальності у зв'язку неявкою без поважних причин або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторну державну атестацію протягом трьох років після відрахування з Університету (у період роботи Екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності).

**Програмові вимоги до кваліфікаційного екзамену зі спеціальності
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

за спеціальністю	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
галузі знань	07 Управління та адміністрування
Кваліфікація	Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Підприємницька діяльність

1. Поняття підприємництва і бізнесу. Основні елементи бізнесу.
2. Функції та види підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємництва.
3. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності і їх характеристика.
4. Характеристика факторів, що впливають на вибір типу підприємницької діяльності.
5. Характеристика та завдання підприємницької діяльності. Сильні та слабкі сторони підприємницької діяльності.
6. Зарубіжний досвід розвитку підприємницької діяльності.
7. Джерела правового регулювання підприємницької діяльності.
8. Вибір організаційно-правової форми підприємницької діяльності.
9. Економічні ризики у підприємницькій діяльності: елементи та причини та шляхи мінімізації.
10. Основні етапи створення бізнесу з урахуванням організаційно правової форми діяльності.
11. Вибір бізнес ідеї. Оцінка конкурентоспроможності бізнес-ідеї.
12. Розробка бізнес плану – робота над планом реалізації бізнес-ідеї.
13. Реєстраційні процедури при створенні суб'єкта підприємницької діяльності.
14. Роль лідерства у підприємницькій діяльності. Вимоги до лідера.
15. Методика визначення необхідного розміру початкового капіталу для започаткування власного бізнесу.

16. Джерела формування капіталу у підприємницькій діяльності. Основний та оборотний капітал і його характеристика.
17. Державне регулювання підприємницької діяльності: методи, механізми, регулюючі органи.
18. Мета, завдання і структура бізнес-плану. Процес та етапи розробки бізнес-плану.
19. Стратегічне управління у підприємницькій діяльності.
20. Роль маркетингу у підприємницькій діяльності. Підготовка плану маркетингу і його основні елементи.
21. Планування маркетингової стратегії на підприємствах малого і середнього бізнесу.
22. Роль реклами у підприємницькій діяльності, її цілі та завдання. Види та класифікація реклами.
23. Ефективність реклами у підприємницькій діяльності. Вимоги до змісту реклами.
24. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємницькій діяльності.
25. Стратегії ціноутворення у підприємницькій діяльності. Характеристика методів і принципів ціноутворення.
26. Цінова політика і фактори ціноутворення у підприємницькій діяльності.
27. Характеристика показників ефективності підприємницької діяльності.
28. Етапи проведення комплексного аналізу ефективності діяльності бізнесу.
29. Інвестиційна діяльність у підприємницькій діяльності, джерела інвестицій.
30. Шляхи забезпечення конкурентоспроможності підприємницької діяльності.
31. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності у підприємницькій діяльності.

32. Система оподаткування у малому і середньому бізнесі та її характеристика.
33. Механізми та завдання управління фінансами у підприємницькій діяльності.
34. Сутність і методи обчислення рентабельності бізнесу.
35. Сучасні інструменти ведення бізнесу і їх характеристика.
36. Банківське кредитування. Умови та порядок отримання банківських кредитів на бізнес.
37. Фінансова стратегія розвитку бізнесу. Зміст, завдання та методи фінансового планування.
38. Фінансова криза у підприємницькій діяльності: ознаки та фактори, що її спричиняють.
39. Фінансова санація та банкрутство, її економічний зміст та порядок проведення.
40. Економіко-правові аспекти та причини банкрутства бізнесу.
41. Формування інвестицій. Чинники, що впливають на передбачуваний обсяг інвестицій фірми.
42. Класифікація інвестицій в об'єкти підприємницької діяльності за окремими ознаками: об'єктами вкладення коштів, характером участі в інвестуванні, періодом інвестування, формою власності інвестиційних ресурсів.
43. Власні, позичкові й залучені джерела інвестиційних ресурсів фірми. Методи фінансування окремих інвестиційних програм та проектів.
44. Оцінювання інвестиційної привабливості бізнесу.
45. Ліцензування та патентування у підприємницькій діяльності
46. Оцінка конкурентоспроможності бізнесу. Конкурентна стратегія бізнесу.
47. Конкурентоспроможність продукції та послуг та шляхи її забезпечення.
48. Конкурентоспроможність суб'єктів підприємницької діяльності та шляхи її забезпечення.

49. Шляхи підвищення ефективності підприємницької діяльності.
50. Обґрунтування ефективних методів і форм підприємництва. Основні методи і форми активізації підприємництва.
51. Вдосконалення системи управління суб'єктами підприємницької діяльності, адаптація систем управління до вимог ринку.
52. Соціальне підприємництво і його характеристика.

Торгівельна діяльність

1. Сутність, роль підприємництва та його особливості в сфері торгівлі.
2. Умови, чинники і принципи розвитку торговельного підприємництва.
3. Державне регулювання суб'єктів торговельної підприємництва.
4. Організаційно-правові форми торговельного підприємництва.
5. Особливості об'єднання торговельних підприємств.
6. Створення суб'єктів торговельного підприємництва.
7. Стратегії торговельного підприємництва. Основи бізнес-планування.
8. Планування торговельного підприємництва.
9. Підприємницька діяльність у сфері торговельно-посередницьких послуг.
10. Підприємницька діяльність у сфері ресторанного господарства.
11. Підприємницька діяльність у сфері торговельної нерухомості.
12. Організація та технології торговельної діяльності на ринках.
13. Підприємницька діяльність у сфері зовнішньої торгівлі.
14. Підприємницька діяльність у сфері роздрібно торгівлі.
15. Культура, форми та основні правила роздрібно торгівлі.
16. Основні принципи розміщення суб'єктів торговельної діяльності.
17. Торговельно-технологічне обладнання суб'єктів торговельної діяльності.
18. Організація торговельно-технологічного процесу в суб'єктів торговельної діяльності.

19. Організація праці торговельно-оперативного персоналу підприємства роздрібної торгівлі.
20. Підприємницька діяльність у сфері оптової торгівлі.
21. Організація торгово-технічного процесу на підприємствах оптової торгівлі.
22. Організація оптових закупівель і продажу товарів та їх документальне оформлення.
23. Формування ресурсного потенціалу підприємства та механізм формування каналів розподілу в оптової торгівлі.
24. Організація перевезень торговельних вантажів і транспортно-експедиторське обслуговування в оптової торгівлі.
25. Призначення, класифікація та види складів. Елементи технологічного процесу на складі.
26. Оцінювання ефективності взаємодії оптово-посередницьких структур на товарному ринку.
27. Роздрібна торговельна мережа, її сутність, структура і визначальні фактори розвитку.
28. Методичні засади формування мережевих структур в торгівлі.
29. Управління товаропостачанням корпоративної торговельної мережі.
30. Сутність і класифікація та етапи формування франчайзингових торговельних мереж.
31. Електронний бізнес та основні його види.
32. Суть, зміст, значення та тенденції розвитку електронної комерції.
33. Категоріальний апарат та інструментарій електронної комерції.
34. Організація та технологія роботи Internet-магазину.
35. Особливості продажу товарів через Internet-аукціони та електронні торгівельні майданчики.
36. Надання послуг на основі електронної комерції.
37. Безпека та захист інформації в електронній комерції.

38. Нормативно-правове забезпечення та ефективність електронної комерції.
39. Ціни та ціноутворення на товари в торгівлі.
40. Сутність торгової логістики та товарообіг підприємства.
41. Сутність і зміст класифікації товарів, методи та системи класифікації, сутність, види та показники асортименту товарів, методики оцінки показників асортименту.
42. Управління якістю товарів. Системний та процесний підхід до управління якістю продукції.
43. Засоби та форми подачі інформації про товар, сутність рекламно-довідкової та експлуатаційно-супроводжувальної інформації, основи маркування товарів.
44. Стандарти та особливості їх застосування в торгівлі.
45. Особливості сертифікації товарів та послуг.
46. Суть поняття “реєстратор розрахункових операцій”. Порядок проведення розрахунків в торгівлі.
47. Обмеження щодо застосування та умов проведення діяльності, яким дозволено проводити розрахункові операції без застосування реєстраторів розрахункових операцій в торгівлі.
48. Організація бухгалтерського обліку товарів
49. Первинний облік та документооборот наявності та руху товарів
50. Аналітичний та синтетичний облік наявності та руху товарів
51. Узагальнення інформації та методика складання звітності про наявність та рух товарів
52. Організація і планування аудиту наявності та руху товарів
53. Спрощена система оподаткування суб’єктів господарювання в сфері торгівельної діяльності.
54. Загальна система оподаткування суб’єктів господарювання в сфері торгівельної діяльності.
55. Особливості вибору системи оподаткування в торгівельної діяльності.

56. Загальна характеристика процесу оцінки вартості майна.
57. Оцінка об'єктів нерухомості за витратним та доходним підходом.
58. Оцінка об'єктів нерухомості методом порівняльного аналізу продаж.
59. Експертна грошова оцінка земельних ділянок.
60. Сутність та основні причини виникнення економічного ризику в торговельній діяльності. Мінімізація економічних ризиків у торговельній діяльності.

Біржова діяльність

1. Біржова діяльність основні історичні етапи її розвитку.
2. Особливості формування національного біржового ринку. Характерні особливості та етапи розвитку біржової діяльності в Україні.
3. Еволюція становлення фондового ринку та фондової біржі України на основі світового досвіду.
4. Товарна біржа як інфраструктурний елемент ринку.
5. Функції та види бірж. Характерні особливості біржової діяльності.
6. Структура світової біржової торгівлі та територіальне розміщення бірж залежно від їх товарної спеціалізації.
7. Біржовий ринок США, Великобританії, Франції та Японії.
8. Регулювання біржової торгівлі у високорозвинутих країнах світу.
9. Регулювання біржової діяльності в Україні. Законодавчо-правові документи, що регулюють біржову діяльність.
10. Засновники та члени бірж, їх права і обов'язки. Учасники біржових сесій.
11. Оподаткування біржової діяльності. Види податків що справляються з учасників товарного біржового ринку.
12. Світовий біржовий товарообіг та класифікація бірж.
13. Біржа – класичний інститут ринкової економіки. Універсальні та спеціалізовані біржі.

14. Біржовий товар, його визначення. Основні вимоги до біржового товару.
15. Класифікація біржових товарів. Речовий біржовий товар та його групи і підгрупи.
16. Цінні папери як біржовий товар. Часові просторові та ринкові характеристики. Первинні і вторинні цінні папери.
17. Біржовий товар – валюта. Валютний курс. Міжбанківський валютний ринок і механізм його функціонування.
18. Правила біржової торгівлі їх сутність та технологія прийняття. Основні технологічні операції при здійсненні торгів на вітчизняних біржах.
19. Операційний зал біржі. Його функції та характеристика. Правила біржової торгівлі.
20. Брокерська контора. Статус та організаційні форми. Основні вимоги до організації роботи брокера.
21. Види брокерських угод. Брокерське обслуговування за договором. Види винагород брокера.
22. Характеристика біржової угоди з економічного, організаційного, юридичного та етичного поглядів.
23. Угоди на товарних біржах і їх характеристика.
24. Спотова угода (контракт): характерні особливості і їх роль у становленні біржової торгівлі.
25. Форвардна угода (контракт): характерні особливості, недоліки відмінності від спотової угоди. Види форвардних угод і їх характеристика.
26. Види угод що заключають на ф'ючерсному ринку і їх характеристика. Основні відмінності між ф'ючерсною і форвардною угодами.
27. Види опціонів. Опціон на купівлю, продаж та подвійний опціон.
28. Поняття хеджування та його види. Теорія хеджування та його переваги.

29. Роль і місце спекулянтів на ф'ючерсному ринку. Спекулянти “ведмеді” і “бики”, їх різниця і задачі.
30. Принципи формування цін на товарній біржі. Види біржових цін. Суть і правила котирування цін.
31. Структура елементів біржової ціни на товар. Види цінової політики і стратегія продавця на товарній біржі.

Критерії оцінювання студентів під час кваліфікаційного екзамену

Особливістю проведення кваліфікаційного екзамену зі спеціальності є наявність екзаменаційних білетів. Екзаменаційні білети до кваліфікаційного екзамену складаються з 4 завдань.

Рівень знань за результатами кваліфікаційного екзамену оцінюється за такими критеріями:

«відмінно» — коли робота містить повністю вірні відповіді на запитання; студент демонструє знання навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, наводить узагальнення і висновки; виконання практичного завдання правильне, обґрунтоване, зроблені відповідні висновки; робота акуратно оформлена;

«добре» — коли робота написана на рівні вимог "відмінно", але студентом допущені незначні помилки у формулюванні термінів, категорій; допущені деякі помилки у практичному завданні, які не є грубими;

«задовільно» — коли робота містить неправильну відповідь на одне запитання або на 2 запитання дані малообґрунтовані та невичерпні відповіді, також допущені помилки у ситуаційному завданні, які не є грубими; або теоретичні питання висвітлені повністю, проте є грубі помилки у ситуаційному завданні;

«незадовільно» - коли робота містить неправильні чи неповні відповіді на всі запитання, допущені грубі помилки у ситуаційному завданні або студент не зробив спроби виконати завдання.

Сума балів	Оцінка ECTS	Для кваліфікаційного екзамену зі спеціальності
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	задовільно
26-49	FX	незадовільно
1-25	F	

Рекомендована література

1. Азарян О. М., Локтев М. В., Оліфіров В. П. Організація і технологія торгівлі : підручник. 2-ге вид., розшир, та доп. Донецьк : ДонНУЕТ, 2010. – 608 с.
2. Апопій В. В. Основи підприємництва: навч. посіб. / В. В. Апопій, Н. О. Шутовська, С. А. Серета. – К.: Ліра-К, 2014. – 324 с.
3. Апопій В.В., Міщук І.П. Організація торгівлі. Підручник 3-тє вид. – за редакцією АпопіяВ. В. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 632 с.
4. Балабан П. Ю. Організація торгівлі: навч. посіб. Полтава : ПУЕТ, 2014. – 214 с.
5. Балджи М. Д., Допіра І. А., Однолько В. О. Економіка та організація торгівлі : навч. посіб. Київ : Кондор-видавництво, 2017. – 368 с.
6. Біржова діяльність : опорний конспект лекцій [Електронний ресурс] / укладачі А. М. Одарченко, К. В. Сподар, О. О. Лісніченко. – Електрон. дані. – Х. : ХДУХТ, 2017. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mgu.edu.ua/docs/biblioteka/oporn_kons.pdf.
7. Біржова справа : підруч. / за наук. ред. докт. екон. наук, проф. О. М. Сохацької. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 655 с.
8. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства: навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко ; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. – К.: Знання, 2013. – 446 с.
9. Воронкова В. Г. Основи підприємництва: теорія та практикум: навч. посіб. / В. Г. Воронкова. – К.: Ліра-К, 2014. – 455 с.
10. Гой І. В. Підприємництво: навч. посіб. / І. В. Гой. – К.: ЦУЛ, 2013. – 368 с.
11. Голошубова Н. О. Організація торгівлі : підруч. для студ. ВНЗ. 2-ге вид., переробл. та доп. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 679 с.

12. Грищенко І. М. Підприємницький бізнес: Підруч. для студентів ВНЗ / І. М. Грищенко. – К.: Грамота, 2016. – 519 с.
13. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: навч. посіб. / Г. М. Захарчин. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Ліра-К, 2013. – 407 с.
14. Іванюта С.М., Іванюта В.Ф. Підприємництво і бізнес-культура: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 288 с.
15. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sites.znu.edu.ua/scienceearth/assets/documents/principles/Pidruchnyk-Pidpryyemnytstvo-torhivlya-birzhova-diyalnist.pdf>
16. Розвиток похідних фінансових інструментів в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mybilliardsonline.com/books/-zbrnik_stattei__fnansovokreditnii_mehanizm_aktivzac_nvesticinogo_procesu
17. Тягунова Н. М. Підприємництво і бізнес-культура. Кредитно-модульний курс : навч. посіб. / Н. М. Тягунова, О.А. Спориш. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 118 с.
18. Ярошевич Н. Б. Підприємництво і менеджмент навч. посіб. / Н. Б. Ярошевич. – К.: Ліра-К, 2014. – 408 с.

Інформаційні ресурси

19. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30 жовт. 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : доступу: <http://rada.gov.ua>.
20. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/>.